

יומא טו: (ש12 מהסוף) עד יז: (ש8)

ביאורי מושגים

סורג - גדר מחוררת מעץ שהיתה בנויה במרחק של 10 אמות מכותלי המקדש (הראשונים נחלקו מאילו כיוונים היתה הגדר. רש"י הבין שהסורג היה רק מכיוון מזרח, ראשונים אחרים הבינו שהסורג היה גם מצדדים אחרים)
חיל - השטח שבין הסורג (הגדר) לבין חומת המקדש היה מוגדר כ'חיל'. חכמים תיקנו ששטח זה אסור בכניסה לטמאי מת ולגויים.

הסתירה בין המשניות בנוגע ללשכות שהיו מסביב בית המוקד

המשנה במידות

בדרום מערב - הטלאים,
בדרום מזרח - הכנת לחם הפנים
בצפון מזרח - גניזת אבני המזבח,
בצפון מערב - הירידה לטבילה.

המשנה בתמיד

בצפון מערב - הטלאים,
אחריה - החותמות,
אחריה - בית המוקד קטן,
אחריה - הכנת לחם הפנים

יישוב הסתירות

יישוב הסתירה לגבי מיקום לשכת הטלאים:

רב הונא: במידות - המשנה כר' אליעזר בן יעקב, בתמיד - המשנה כתנא אחר

רב אדא בר"י: לשכת הטלאים היתה באמצע הצד המערבי (כך שלבא מהצפון היא נראתה דרומית, ולבא מהדרום היא נראתה צפונית) משוכה לכיוון דרום (כך ניתן גם ליישב את הסתירה לגבי לחם הפנים)

יישוב הסתירה לגבי מיקום לחם הפנים:

רב הונא: במידות - המשנה כר' אליעזר בן יעקב, בתמיד - המשנה כתנא אחר

רב אדא בר"י: במידות - מנו את הלשכות נגד כיוון השעון (פניה דרך ימין), בתמיד - מנו עם סיבוב השעון (דרך שמאל)

הדרישה לפנות תמיד ימינה תקפה רק על הליכה ממשית ולא על תיאור ציורי

יישוב הסתירה לגבי לשכת בית המוקד הקטן והירידה לטבילה:
 הלשכה שימשה לשני הדברים (תוס')

יישוב הסתירה לגבי לשכת החותמות הקטן וגניזת אבני המזבח:
 הלשכה שימשה לשני הדברים (תוס')

גובה של מדרגה
סטנדרטית - ½ אמה

הפרשי הגבהים

שיטת חכמים:

מהר הבית לעזרת נשים - 6 אמות (12 מדרגות)
מעזרת נשים לעזרה - 7.5 אמות (15 מדרגות)
מהעזרה לאולם - 6 אמות (12 מדרגות)

סה"כ לחכמים - 19.5 אמות,

שיטת ראב"י:

בין עזרת ישראל לעזרת כהנים היתה מדרגה
בגובה אמה,

סה"כ לראב"י: 20.5 אמות

הוכחות שר' אליעזר בן יעקב שנה את מסכת מידות

הוכחה א': במשנה (בתמיד) המונה את הלשכות שבעזרת נשים אמר **ראב"י שהוא שכח** למה שימשה אחת הלשכות

הוכחה ב'

הנחה א':

המשנה בתמיד קובעת שהכותל המזרחי של הר הבית היה נמוך (כדי ששורף הפרה יראה את ההיכל)

הנחה ב':

גובה פתח השער המזרחי של הר הבית היה 20 אמות,

הנחה ג':

הפרש הגובה בין הר הבית לרצפת ההיכל: **ראב"י**: 20.5 אמות,
חכמים: 19.5 אמות.

מסקנה:

לפי חכמים ניתן לראות משער הר הבית את ההיכל
(גובה השער 20 אמה והפרש הגבהים הוא 19.5)
לפי ראב"י לא ניתן לראות משער הר הבית את ההיכל
(גובה השער 20 אמה והפרש הגבהים הוא 20.5)

ניסיון דחיה להוכחה ב':

ייתכן שלא ניתן לראות את ההיכל לא בגלל הפרשי הגבהים (וכשיטת ראב"י) אלא בגלל שהמזבח הסתיר - (וכשיטת ר' יהודה - שסבר שהמזבח היה באמצע העזרה)

דחיה לדחיה:

יש משנה במסכת מידות הקובעת שהמזבח לא היה באמצע העזרה - מכאן שמשניות מדות אינן כשיטת ר' יהודה.